

DE VITA, STUDIIS LABOREQUE PROFESSORIS SBIGNEI DANEK, CZYLI RZECZ O PROFESORZE ZBIGNIEWIE DANKU

Dr hab. prof. UŁ Zbigniew Danek jest filologiem klasycznym oraz ogólnie cenionym latynistą. Jako pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego przyczynił się do krzewienia wiedzy, a także rozbudzał wśród młodzieży zainteresowanie antykiem i językami starożytnymi. Swoje zdolności pedagogiczne rozwijał nie tylko prowadząc zajęcia dydaktyczne w bardzo ciekawy sposób, ale też angażując się w rozmaite aktywności, wykraczające poza obowiązki nauczyciela akademickiego. Przede wszystkim należy wspomnieć o tym, że przez wiele lat pełnił funkcję opiekuna Studenckiego Koła Naukowego Młodych Klasyków. W ramach tej aktywności nauczał tzw. łaciny żywej, tj. uświadamiał młodym ludziom, że z powodzeniem można używać języka Rzymian w codziennej komunikacji. Pod Jego kierunkiem przez szereg lat rozwijało swą działalność studenckie Koło Miłośników Łaciny Żywej. Ponadto organizował wspólne wyjazdy członków Koła Młodych Klasyków na obozy studenckie, a także wycieczki po Łodzi i okolicach dla pozostających pod Jego opieką grup studenckich. W 2015 r. zaś zainicjował wydawanie studenckiego pisma „*KaPITOL*”, które jako forum, gdzie prezentują swoje dokonania literackie studenci niemal wszystkich kierunków Wydziału Filologicznego UŁ, ukazuje się do dnia dzisiejszego.

Jedną z większych Jego zasług jest zapoczątkowanie wespół z dr Anną Maciejewską w 2004 r. Łódzkich Warsztatów Latynistycznych znanych pod nazwą „*Concilium Latinum Lodziense*”, które nieustannie cieszą się dużym zainteresowaniem wśród miłośników starożytnego Rzymu oraz języka jego mieszkańców. Dodajmy, że z biegiem lat owe warsztaty przekształciły się w prestiżową już obecnie „*Łódzką Konferencję Latynistyczną*”, odbywającą się z udziałem wielu reprezentantów liczących się krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich.

Profesor jest też jedną z osób podejmujących wysiłki na rzecz przywrócenia języka łacińskiego do szkół oraz na te kierunki uczelni wyższych, skąd w pewnym okresie także została wycofana. Choć przez lata wydawało się, że starania te będą daremne, Jego zapał nie słabł, a czas pokazał, że owa walka została wreszcie zwieńczona sukcesem. Język Rzymian przywrócono do kilku łódzkich liceów,

a następnie – gdy niesprzyjające dydaktyce języka łacińskiego zarządzenia ministerialne zniweczyły rezultaty owych wysiłków – do trzech wysoko notowanych w naszym mieście gimnazjów. Udało się również uzyskać dodatkową punktację za ocenę z łaciny na świadectwie maturalnym przy rekrutacji m.in. na Akademię Medyczną i uniwersyteckie studia prawnicze.

Poza doskonałą znajomością łaciny i greki Profesor jest specjalistą w zakresie językoznawstwa ogólnego oraz filozofii starożytnej. W kręgu Jego zainteresowań leży szczególnie Platowska teoria poznania oraz językoznawcze koncepcje, jakie znalazły wyraz w literackiej spuściźnie tego filozofa. Zajmuje się również antropologicznymi teoriami oraz etyczną nauką, znajdującą swój oddźwięk w poemacie Lukrecjusza i etycznym przesłaniem zawartym w pismach Marka Tulliusza Cyncerona.

Profesor Zbigniew Danek urodził się 7 kwietnia 1956 r. w Częstochowie. Jest absolwentem tamtejszego I LO im. J. Słowackiego. W 1975 r. zdał tam również egzamin maturalny. Po ukończeniu szkoły średniej podjął decyzję o przeniesieniu się do Łodzi, gdzie rozpoczął studia na Wydziale Filologicznym. Wybrał filologię klasyczną, które to studia ukończył w 1979 r. uzyskując tytuł magistra na podstawie pracy pt. *Lukrecjusza i Owidiusza hymny do Wenus*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Bohdana Wiśniewskiego. Po studiach wrócił do rodzinnej Częstochowy, gdzie podjął pracę w charakterze instruktora Wojewódzkiego Ośrodka Wychowania Środowiskowego w miejscowym Kuratorium Oświaty. Zajmował się wówczas także edukacją młodzieży, co niezmiennie było dla niego źródłem dużej satysfakcji. Już po powrocie do Łodzi – o czym poniżej – uczestniczył zresztą również w letnich młodzieżowych obozach i koloniach, pełniąc funkcję wychowawcy, a następnie kierownika szeregu placówek rekreacyjno-wypoczynkowych.

Po dwóch latach skorzystał z propozycji podjęcia pracy na stanowisku asystenta w Katedrze Filologii Klasycznej Uniwersytetu Łódzkiego, na którym pozostawał w latach 1981–1987. W grudniu 1987 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych na podstawie dysertacji pt. *Platoński dialog „Kratylos” próba określenia właściwej relacji między słowem a przedmiotem nazywania*, której promotorem ponownie był prof. dr hab. Bohdan Wiśniewski. W kolejnych latach 1988–2000 był zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Filologii Klasycznej Uniwersytetu Łódzkiego. Jego kolokwium habilitacyjne odbyło się 30 czerwca 2000 roku. W 2001 r. otrzymał nagrodę I stopnia przyznaną przez Rektora UŁ za rozprawę pt. *Myszę, więc nie wiem. Próba interpretacji platońskiego dialogu „Teajtet”*, która została wydana przez wydawnictwo macierzystej uczelni Profesora w 2000 roku. Od 2002 r. piastował funkcję kierownika Zakładu Literatury Łacińskiej Katedry Filologii Klasycznej. Rok później został mianowany profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Łódzkiego.

W latach swej aktywności zawodowej pełnił rolę promotora i recenzenta wielu prac magisterskich i doktorskich. Jest autorem licznych publikacji naukowych, a także członkiem stowarzyszeń takich jak: Polskie Towarzystwo Filologiczne, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, czy International Plato Society. Pełnił funkcję

redaktora dwóch czasopism naukowych, to znaczy pism *Studia Indogermanica Lodziensia* oraz *Meander*. Ponadto w latach 2015–2021 z dużym zaangażowaniem wywiązywał się z funkcji przewodniczącego łódzkiego komitetu okręgowego Olimpiady Języka Łacińskiego. Wraz z prof. Joanną Sową i prof. Idalianą Kaczor zasiadał także trzykrotnie w jury Konkursu Łaciny Żywej organizowanego przez mgr Katarzynę Głogowską.

30 września 2021 r. Profesor odszedł na emeryturę, nie zarzucił jednak pracy naukowej. Nieustannie zajmuje się publikowaniem i recenzowaniem różnego charakteru opracowań naukowych oraz przekładem różnego typu dokumentów na język łaciński.

W życiu prywatnym prof. Danek pozostaje w wieloletnim związku małżeńskim z Panią Teresą Danek. Jest również ojcem trzech synów – Wojciecha, Macieja i Gabriela, co napawa Go szczególną dumą.

Tak przedstawia się życiorys Profesora. Jednak ta krótka relacja i zawarte w niej fakty nie mówią nam wiele o tym, jakim jest człowiekiem. Należy dodać, że nadal jest oddany nie tylko nauce, ale też studentom i absolwentom, czyli nam wszystkim, którzy wyszliśmy spod Jego opieki. Zawsze możemy liczyć na Jego pomoc i wsparcie. Jest prawdziwym przyjacielem – człowiekiem ciepłym, cierpliwym i życzliwym. Na Jego radach nigdy się nie zawiedliśmy. Znajomość z Profesorem i współpraca z Nim była zawsze prawdziwą przyjemnością i wielkim dla nas zaszczytem.

Profesorze – dziękujemy Ci, że jesteś z nami.

Pełna szacunku Sylwia Krukowska

Wybrane publikacje prof. Z. Danka

Publikacje książkowe

- (1995). *Jest jakaś słuszność słowa... O platońskim dialogu „Kratylos”*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- (2000). *Myszę, więc nie wiem. Próba interpretacji platońskiego dialogu „Teajtet”*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- (2020). *Prawdziwe początki filozofii*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Artykuły naukowe

- (1984). „Lukrecjusz o początkach rodzaju ludzkiego”. *Studia Filozoficzne*. Z. 1. 121–134.
- (1986). „Starożytni o powstaniu mowy ludzkiej”. *Meander* 41(6). 225–234.
- (1990). „Myśl – słowa niewypowiedziane. Platon: Teajtet, Sofista, Fileb”. *Studia Filozoficzne*. Z. 4. 163–175.
- (1990). „O pewnym «błędzie» Platona”. *Meander* 45(4–6). 149–164.
- (1992). „Kto się przyśnił Sokratesowi? (Platon, Teajtet 201d8-202c5)”. *Eos* 80. 221–232.

- (1992). „Platon o spostrzeganiu zmysłowym”. *Meander* 47(9–10). 469–487.
- (1995). „Alterum Socraticae maieuseos testimonium”. *Collectanea Philologica* II. 81–89.
- (1995). „Gleichgültig, wer der Erzähler ist? – zu «Phaidros» 275b5-c2”. *Collectanea Philologica* I. 33–46.
- (1999). „Bezcelowość wysiłku poznawczego – Platon wobec paradoksu”. *Collectanea Philologica* III. 97–121.
- (2000). „Czy Platon w dialogu «Sofista» wyjaśnia istotę błędu?”. *Meander* 55(6). 501–512.
- (2003). „Łódzkie przekłady poematu Lukrecjusza «De rerum natura»”. *Collectanea Philologica* VII. 37–62.
- (2005). „De Socrate apud Aristophanem collaudato”. *Eos* XCII(1). 19–28.
- (2006). „Platońska koncepcja poznania immanentnego, czyli epistemologia pozytywna «Listu VII»”. *Collectanea Philologica* IX. 3–21.
- (2009). „Platon i Arystoteles o strukturze języka”. *Studia Indogermanica Lodziensia* VI. 179–186.
- (2010). „Czy Cycerońska przyjaźń ma charakter racjonalny?”. *Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria* 19. Nr 1(73). 165–184.
- (2013). „*Quid Isocrates de bene sua gerentis virtute exulta iudicaverit*”. *Collectanea Philologica* XVI. 73–78.
- (2015). „Boski zapach ślicznego Izokratesa. Izokrates Platoński – rozważania z pogranicza filozofii i retoryki”. *Meander* LXX. 35–52.
- (2015). „Przeciw komu występuje Izokrates w swoim «Liście do Aleksandra»”? *Roczniki Humanistyczne* LXIII/3. 53–65.
- (2015). „*Utrum Isocratea de bene conformato animo disciplina ad alumnorum utilitates solum accommodata sit*”. *Classica Cracoviensia* XVIII. 125–137.
- (2017). „*De «Apologia Socratis» Platonica in Isocratis «Antidosi» resonante – bonae inter duos illos auctores consensionis testimonio*”. *Eos* CIV/2. 255–266.
- (2017). „*Rectene Isocrates sophistis nonnumquam adnumeretur*”. *Symbolae Philologorum Posnaniensium* XXVII/2. 29–39.
- (2019). „Izokrates na temat etycznej wartości przekazu retorycznego”. *Roczniki Humanistyczne* LXVII/6. 67–88.
- (2020). „Lider o słabym głosie, czyli wizerunek własny Izokratesa”. *Meander* LXXV. 3–25.
- (2020). „Platoński Gorgiasz a kwestia politycznego zaangażowania filozofa”. *Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej* 65. 203–210.
- (2021). „Ustrój doskonały Hipodamosa z Miletu – w poszukiwaniu spójności modelu”. *Roczniki Humanistyczne* LXIX/3. 7–30.
- (2022). „Platońska eudajmonia. Autor «Politei» o życiu szczęśliwym”. *Peitho / Examina Antiqua* 13/1. 137–167.